

Výročná správa

Vedeckej grantovej agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied (VEGA) za rok 2016

Predmetom činnosti VEGA je podpora základného výskumu vo všetkých odboroch vedy a techniky. Základný výskum považujú členovia VEGA za nevyhnutné východisko k ďalším výskumným činnostiam. VEGA má dosah na širokú platformu riešiteľov, ktorá umožňuje rast takmer všetkých vedeckých pracovníkov, pričom priamo podporuje ich publikačnú činnosť. Projekty VEGA reálne umožňujú integráciu mladej generácie doktorandov a postdoktorandov do výskumného procesu.

Činnosť VEGA sa počas roka 2016 riadila základnými dokumentmi, t. j. štatútom a pravidlami VEGA.

V roku 2016 došlo k obmene členov v jednotlivých orgánoch VEGA v rámci ďalšieho funkčného obdobia. Do konca mája 2016 pracovali orgány VEGA ešte v 6. funkčnom období a od júna 2016 sa začalo už 7. funkčné obdobie VEGA. V trinástich komisiách VEGA v 7. funkčnom období pôsobi celkom 270 členov (131 za SAV a 139 za rezort školstva).

V roku 2016 príslušné komisie VEGA zasadali štyrikrát. Na zasadnutiach vo februári 2016 sa uskutočnilo záverečné hodnotenie projektov, ktorých riešenie sa skončilo v roku 2015, a v zmysle dohodnutého postupu schváleného vo vedení oboch rezortov sa v súlade s čl. 8 ods. 3 štatútu VEGA vybrali kandidáti na členov komisií v 7. funkčnom období. Na zasadnutiach v máji 2016 prebehlo prvé kolo vstupného hodnotenia projektov so začiatkom riešenia v roku 2017, v rámci ktorého komisie VEGA vyradili 80 (7,08 %) projektov. Úvodné zasadnutia všetkých komisií VEGA v novom funkčnom období sa uskutočnili v jeden deň (21. júna 2016), keď sa súčasne volili aj predsedovia a podpredsedovia jednotlivých komisií. Do hodnotiaceho procesu na jesenné zasadnutia v októbri 2016 postúpilo 1 050 z 1 130 (t. j. 92,92 %) projektov. Komisie VEGA na základe hodnotenia zaradili do výberu na financovanie predkladaného Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (MŠVVaŠ SR) a Predsedníctvu Slovenskej akadémie vied (SAV) 907 projektov, čo predstavuje 80,27 %.

Zasadnutia predsedníctva VEGA (P VEGA) sa uskutočnili v marci, júni a novembri 2016. Rozšírené predsedníctvo VEGA (RP VEGA) zasadalo v apríli (schválilo návrhy na zloženie komisií VEGA na 7. funkčné obdobie, ktoré boli predložené ministrom školstva a predsedovi SAV). Ustanovujúce zasadnutie RP VEGA v 7. funkčnom období sa uskutočnilo 21. júna 2016 a boli na ňom zvolení predseda VEGA (prof. PhDr. F. Gahér, CSc. – spoločenské vedy), podpredseda VEGA (Ing. P. Múčka, PhD. – technické vedy) a ďalší štyria členovia P VEGA (prof. Ing. M. Polakovič, PhD. – prírodné vedy, MVDr. D. Čížková, DrSc. – lekárske vedy, prof. RNDr. P. Fedor, PhD. – pôdohospodárske vedy a prof. PaedDr. R. Bílik, CSc. – humanitné vedy). Ďalšie zasadnutie sa konalo v decembri 2016.

Hlavnou aktivitou VEGA aj v roku 2016 boli činnosti súvisiace s výberom projektov na financovanie so začiatkom riešenia v roku 2017. Hodnotiacemu procesu predchádzalo vypísanie výzvy na podávanie návrhov vedeckých projektov s obdobím riešenia na dva až štyri roky (2017 – 2020). MŠVVaŠ SR a SAV vypísali výzvu v rovnakom termíne – do konca apríla 2016. V roku 2016 bolo v systéme e-VEGA zaregistrovaných 1 130 projektov so začiatkom riešenia v roku 2017. Informácie o počte hodnotených projektov sú v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1: Vstupné hodnotenie projektov VEGA v roku 2016

Komisia VEGA		Počet zaregistrovaných projektov so začiatkom riešenia v r. 2017 spolu (VŠ/SAV)	z toho			Vyradené projekty (%)
			vyradených v rámci		zaradených do výberu*	
č.	pre		1. kola výberu	2. kola výberu		
1	matematické vedy, počítačové a informatické vedy a fyzikálne vedy	46 (30/16)	3 (3/0)	1 (1/0)	42 (26/16)	8,70
2	vedy o Zemi a vesmíre, environmentálne vedy (aj zemské zdroje)	64 (53/11)	8 (8/0)	0	56 (45/11)	12,50
3	chemické vedy, chemické inžinierstvo a biotechnológie	44 (32/12)	1 (0/1)	0	43 (32/11)	2,27
4	biologické vedy	59 (24/35)	0	6 (5/1)	53 (19/34)	10,17
5	elektrotechniku, automatizáciu a riadiace systémy a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií	67 (57/10)	2 (2/0)	3 (3/0)	62 (52/10)	7,46
6	stavebné inžinierstvo (stavebníctvo, dopravu a geodéziu) a environmentálne inžinierstvo vrátane baníctva, hutníctva a vodohospodárskych vied	64 (59/5)	10 (10/0)	3 (3/0)	51 (46/5)	20,31
7	strojárstvo a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií a materiálové inžinierstvo	96 (83/13)	1 (1/0)	7 (7/0)	88 (75/13)	8,33
8	pôdohospodárske, veterinárske a drevárske vedy	104 (87/17)	2 (2/0)	9 (9/0)	93 (76/17)	10,58
9	lekárske vedy a farmaceutické vedy	123 (92/31)	3 (3/0)	24 (22/2)	96 (67/29)	21,95
10	historické vedy a vedy o spoločnosti (filozofia, sociológia, politológia, teológia)	128 (110/18)	22 (21/1)	27 (27/0)	79 (62/17)	38,28
11	vedy o človeku (psychológia, pedagogika, vedy o športe)	89 (86/3)	17 (17/0)	14 (14/0)	58 (55/3)	34,83
12	vedy o umení, estetiku a jazykovedu	71 (58/13)	3 (2/1)	14 (13/1)	54 (43/11)	23,94
13	ekonomické a právne vedy	175 (172/3)	8 (8/0)	35 (34/1)	132 (130/2)	24,57
Spolu		1 130 (943/187)	80 (77/3)	143 (138/5)	907 (728/179)	19,73

* v zmysle čl. 5 ods. 3 písm. e) štatútu VEGA

V roku 2016 sa riešilo 1 891 projektov VEGA, z toho bolo 1 278 v rezorte školstva (verejných + súkromných vysokých škôl a Medzinárodné laserové centrum) a 613 z pracovísk SAV. Na riešenie projektov VEGA obidva rezorty zo svojich rozpočtov rozpísali finančné prostriedky v kategórii bežných výdavkov: MŠVVaŠ SR v celkovej výške 9 400 000 €¹ a SAV vo výške 4 516 769 €². V roku 2016 sa kapitálové výdavky nepridelili.

Na jeden financovaný projekt z rezortu školstva (bez projektov zo súkromných vysokých škôl) bolo v priemere poskytnutých 7 413 € v kategórii bežných výdavkov, zatiaľ čo na jeden projekt v SAV pripadlo v kategórii bežných výdavkov v priemere 6 762 €. Údaje za jednotlivé rezorty o riešení projektov v roku 2016 po jednotlivých komisiách VEGA sú uvedené v tabuľke č. 2.

Vývoj priemerne poskytnutých finančných prostriedkov (v €) na jeden projekt v každom z rezortov za obdobie 2010 – 2016 je znázornený v grafe č. 1.

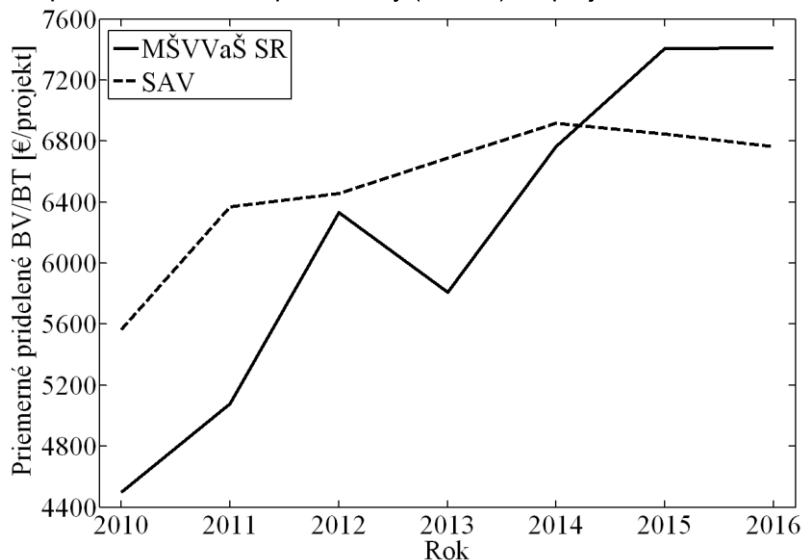
¹ Z uvedenej výšky bolo financovaných aj 115 spoločných projektov, kde vedúci projektu bol z rezortu SAV a spoluriešiteľom bola verejná vysoká škola.

² Z uvedenej sumy bolo financovaných aj 55 spoločných projektov, kde vedúci projektu bol z rezortu školstva a spoluriešitelia boli z pracovísk SAV.

Tabuľka č. 2: Riešenie a financovanie projektov VEGA v roku 2016

Komisia VEGA		SAV				Rezort školstva			
		Počet riešených projektov		Pridelené finančné prostriedky (BV/BT) v €		Počet riešených projektov		Pridelené finančné prostriedky (BV/BT) v €	
č.	pre	SAV	spol.	celkom	priemer na projekt	rezort školstva	spol.	celkom	priemer na projekt
1	matematické vedy, počítačové a informatické vedy a fyzikálne vedy	44	6	329 198	6 584	51	7	395 551	6 820
2	vedy o Zemi a vesmíre, environmentálne vedy (aj zemské zdroje)	44	10	335 867	6 220	66	15	589 725	7 281
3	chemické vedy, chemické inžinierstvo a biotechnológie	47	1	398 654	8 305	50	4	523 361	9 692
4	biologické vedy	103	6	694 976	6 376	42	10	455 543	8 760
5	elektrotechniku, automatizáciu a riadiace systémy a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií	25	3	269 682	9 632	72	4	753 452	10 046
6	stavebné inžinierstvo (stavebníctvo, dopravu a geodéziu) a environmentálne inžinierstvo vrátane baníctva, hutníctva a vodohospodárskych vied	24	3	177 076	6 558	73	5	680 719	8 727
7	strojárstvo a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií a materiálové inžinierstvo	37	3	310 159	7 754	115	6	1 138 036	9 405
8	pôdohospodárske, veterinárske a drevárske vedy	50	6	429 547	7 671	112	12	1 200 710	9 683
9	lekárske vedy a farmaceutické vedy	98	6	685 799	6 594	111	18	1 227 169	9 513
10	historické vedy a vedy o spoločnosti (filozofia, sociológia, politológia, teológia)	65	6	446 996	6 296	96	13	490 396	4 499
11	vedy o človeku (psychológia, pedagogika, vedy o športe)	8	3	79 084	7 190	99	2	446 123	4 599
12	vedy o umení, estetiku a jazykovedu	53	2	256 070	4 656	65	15	312 771	3 910
13	ekonomické a právne vedy	15	0	103 661	6 911	211	4	1 186 444	5 650
Spolu		613	55	4 516 769	6 762	1 163	115	9 400 000	7 413

Graf č. 1: Priemerné pridelené finančné prostriedky (BV/BT) na projekt

V roku 2016 bolo v plánovanom termíne ukončené riešenie 534 projektov³, čo je porovnateľné s počtom končiacich projektov v roku 2015 (536 projektov). Hodnotenie končiacich projektov sa uskutočnilo vo februári 2017. 23,97 % projektov dosiahlo výsledky hodnotené v najvyššej kvalitatívnej kategórii, naopak ciele nespĺnilo 7,68 % projektov. Údaje o počte hodnotených projektov končiacich v roku 2016 sú v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3: Záverečné hodnotenie projektov VEGA končiacich v roku 2016

Komisia VEGA		Počet projektov				%		
č.	pre	spolu	NC	UURP	UURPaVV	NC	UURP	UURPaVV
1	matematické vedy, počítačové a informatické vedy a fyzikálne vedy	27	4	11	12	14,81	40,74	44,44
2	vedy o Zemi a vesmíre, environmentálne vedy (aj zemské zdroje)	29	1	20	8	3,45	68,97	27,59
3	chemické vedy, chemické inžinierstvo a biotechnológie	32	6	19	7	18,75	59,38	21,88
4	biologické vedy	40	3	27	10	7,50	67,50	25,00
5	elektrotechniku, automatizáciu a riadiace systémy a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií	31	1	14	16	3,23	45,16	51,61
6	stavebné inžinierstvo (stavebníctvo, dopravu a geodéziu) a environmentálne inžinierstvo vrátane baníctva, hutníctva a vodohospodárskych vied	28	1	17	10	3,57	60,71	35,71
7	strojárstvo a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií a materiálové inžinierstvo	44	3	31	10	6,82	70,45	22,73
8	pôdohospodárske, veterinárske a drevárske vedy	49	4	37	8	8,16	75,51	16,33
9	lekárske vedy a farmaceutické vedy	54	6	37	11	11,11	68,52	20,37
10	historické vedy a vedy o spoločnosti (filozofia, sociológia, politológia, teológia)	55	2	45	8	3,64	81,82	14,55
11	vedy o človeku (psychológia, pedagogika, vedy o športe)	31	0	28	3	0,00	90,32	9,68
12	vedy o umení, estetiku a jazykovedu	36	1	24	11	2,78	66,67	30,56
13	ekonomické a právne vedy	78	9	55	14	11,54	70,51	17,95
Spolu		534	41	365	128	7,68	68,35	23,97

Vysvetlivky: NC – projekt nespĺnil ciele, UURP – úspešné ukončenie riešenia projektu, UURPaVV – úspešné ukončenie riešenia projektu a dosiahnutie vynikajúcich výsledkov

Z projektov zaradených do kategórie UURPaVV komisie VEGA vybrali projekty, ktoré priniesli originálne, resp. reprezentatívne výsledky. Prehľad týchto výsledkov je súčasťou správy o najvýznamnejších výsledkoch dosiahnutých pri riešení projektov VEGA ukončených v roku 2016.

Aj v roku 2016, po nástupe nových členov do orgánov VEGA, sa pokračovalo v skvalitňovaní hodnotiaceho procesu a zlepšovaní jeho transparentnosti a v odbúravaní administratívnej náročnosti. V snahe sprostredkovať vedúcim projektov maximálne objektívnu a konkrétnu spätnú väzbu z hodnotenia projektov sa v on-line systéme sprístupňuje spracované stanovisko komisie zo vstupného, ako aj záverečného hodnotenia každého projektu. Zároveň sa pokračovalo v prácach na skvalitnení softvéru e-VEGA, najmä v oblasti evidencie publikačných výstupov z projektov VEGA.

Výročná správa VEGA za rok 2016 bola prerokovaná a schválená na zasadnutí rozšíreného predsedníctva VEGA 5. apríla 2017.

V Bratislave 5. apríla 2017

prof. PhDr. František Gahér, CSc.
predseda VEGA

³ Okrem toho bolo predčasne ukončené riešenie 5 projektov z organizácií SAV, keďže ich vedúci odišli z týchto pracovísk.